

Seat No. _____

HA-1601260102041100
M. A. (Sem.-IV) Examination
April - 2023
Sociology
(Industry & Society)
(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

1	ઔદ્યોગિક સમાજનો અર્થ આપી ઔદ્યોગિક સમાજનાં લક્ષણો જણાવો.	14
	અથવા	
1	નોકરશાહીનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો જણાવો.	14
2	કામદાર સંઘ એટલે શું? કામદાર સંઘના કાર્યો જણાવો.	14
	અથવા	
2	ઔદ્યોગિક મૂડીવાદી વર્ગનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરો.	14
3	ઔદ્યોગિક સંબંધોના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.	14
	અથવા	
3	ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.	14
4	ઔદ્યોગિક વિકાસની સામાજિક જવાબદારીઓ વર્ણવો.	14
	અથવા	
4	ઉદ્યોગમાં માનવીય સંબંધોનું મહત્વ દર્શાવો.	14
5	ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે)	14
	(1) ઉદ્યોગના સંચાલનની ભૂમિકા	
	(2) કામદાર ચળવળ ભારતના સંદર્ભમાં	
	(3) અનુઔદ્યોગિક સમાજ	
	(4) હડતાળ એક ઔદ્યોગિક સંબંધ તરીકે.	

ENGLISH VERSION

- 1** Give the meaning of industrial society and explain its characteristics. **14**

OR

- 1** Give the meaning and characteristics of bureaucracy.
- 2** What is labor union? Explain the functions of labor union. **14**

OR

- 2** Discuss the characteristics of industrial capitalist class.
- 3** Explain the type of industrial relation. **14**

OR

- 3** State the scope of industrial sociology.
- 4** Social responsibility of industrial development. **14**

OR

- 4** Importance of human relation in industry.
- 5** Write short notes: (any **two**) **14**
- (1) Role of organization in industries
  - (2) Trade Union Movement in Indian Context
  - (3) Post Industrial Society
  - (4) Strike as an Industrial Relation.
